

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๔๕/๒๕๖๐

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๐๒/๒๕๖๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายเอ ถนนมิตรวัฒนา ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ ให้ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน และห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำให้การของผู้คัดค้านแล้ว เห็นว่า คดีวินิจัยได้ โดยไม่ต้องเรียกพยานมาไต่สวน ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ปฏิญาณตน เข้ารับหน้าที่ต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยปฏิญาณตนเข้ารับหน้าที่ต่อ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ และยังคงดำรงตำแหน่งจนถึง ปัจจุบันตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ ซึ่งพ้นเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้ร้องเห็นว่าล่วงเลยกำหนดอายุความการดำเนินคดีอาญา และล่วงพ้นเวลาที่จะมีให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองและไม่ได้ ขอให้ศาลวินิจัย ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และกรณี เข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ตามลำดับ แต่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งสามกรณี ดังกล่าว ผู้คัดค้านไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินบางรายการ ได้แก่ เงินฝาก เงินลงทุน ที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง ยานพาหนะ และเงินกู้สถาบันการเงิน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งผู้คัดค้านให้ชี้แจง ข้อเท็จจริงและเหตุผลของการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวแล้ว ผู้คัดค้านมีหนังสือชี้แจงว่าผู้คัดค้านประสบปัญหา ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ธนาคารเจ้าหนี้ได้ติดตามทวงถามและฟ้องบังคับจำนอง ผู้คัดค้านได้รวบรวม ต้นฉบับเอกสารหลายรายการนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีในชั้นศาล จึงทำให้ไม่สามารถชี้แจงภาระ หนี้สินและทรัพย์สินต่อผู้ร้องได้ทั้งหมด ประกอบกับเป็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นครั้งแรก ทำให้การชี้แจงในครั้งต่อ ๆ มาผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปด้วย และผู้คัดค้านขาดความรู้ความเข้าใจมิได้ มีเจตนาปกปิดทรัพย์สินต่อผู้ร้อง

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๘) กำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และผู้ร้องออกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (ก) (ง) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ขณะผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ แต่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องครบถ้วนทั้งสามครั้ง ได้แก่ เงินฝาก เงินลงทุน ที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง ยานพาหนะ และเงินกู้สถาบันการเงิน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลของการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวแล้ว แม้ผู้คัดค้านจะชี้แจงต่อผู้ร้องในทำนองว่านำต้นฉบับเอกสารเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีในชั้นศาล ประกอบกับเป็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นครั้งแรก ส่งผลทำให้การชี้แจงในครั้งต่อ ๆ มาผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปด้วย ผู้คัดค้านขาดความรู้ความเข้าใจในการยื่นชี้แจงก็ตาม แต่คำชี้แจงของผู้คัดค้านมิใช่ใช้อ้างตามกฎหมายหรือเหตุผลอันสมควรที่จะอ้างได้ว่าไม่มีเจตนายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร

ประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จึงฟังได้ว่า ผู้คัดค้านจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ มีผลทำให้ผู้คัดค้านต้องพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน และต้องห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ การกระทำของผู้คัดค้านซึ่งจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

ส่วนคดีอาญาที่ผู้ร้องขอให้ลงโทษผู้คัดค้านในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากกว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติในภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗ ดังนั้น ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จึงมีอายุความห้าปี ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาying ศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงถือว่าผู้คัดค้านกระทำความผิดในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ อันเป็นการฟ้องภายในกำหนดอายุความห้าปี นับแต่วันที่ผู้คัดค้านกระทำความผิดก็ตาม แต่เมื่อไม่ได้ตัวผู้คัดค้านมาศาลภายในอายุความดังกล่าว นับแต่วันที่ผู้คัดค้านกระทำความผิด คดีส่วนอาญาที่ขอให้ลงโทษผู้คัดค้านในข้อหาดังกล่าวจึงขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ปัญหาเรื่องอายุความในคดีอาญาเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ผู้คัดค้านไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๘ วรรคสอง

พิพากษาว่า นายเอ ถนอมมิตรวัฒนา ผู้คัดค้าน จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๒ การกระทำของผู้คัดค้านเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๒ เดือน และปรับกระทงละ ๘,๐๐๐ บาท

รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๔ เดือน และปรับ ๑๖,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระ ค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายสมจิตร ทองศรี

นายสุรทิน สาเรือง

นายลาชิต ไชยอนงค์

นายไมตรี สุเทพากุล

นายวัฒนา วิทยากุล

นายวีรวิทย์ สายสมบัติ

นางสาวซูชีพ ปิณฑะสิริ

นายน้ำเพชร ปานะถึก

นางอารยา วิชิตชลชัย